

z kapitalistických armád

Major. Ing. Václav Renč

Součinnost bitevních vrtulníků s taktickými letouny

Velení pozemního vojska a vojenského letectva USA věnuje značnou pozornost zvyšování účinnosti bojového použití vrtulníků vojenského letectva a letounů A-10A při zabezpečování úkolů přímé letecké podpory. Opatření, která jsou přijímána v ozbrojených silách USA, jsou zaměřena na zkvalitnění výzbroje letounů a vrtulníků a zdokonalování taktiky bojového použití při jejich zasazení proti obrněným cílům protivníka.

Zkušenosti ze cvičení, uveřejněné v zahraničním tisku, ukazují, že při samostatné bojové činnosti bitevních vrtulníků nebo letounů A-10A není dosahováno požadované účinnosti a ztráty vrtulníků nebo letounů jsou značně vysoké. Bitevní vrtulníky jsou snadno zranitelné palbou protiletadlových prostředků, v období navedení PTRS nemají prakticky žádnou možnost účinného manévru proti PVO a při visu v malé výšce se demaskují hlukem motoru a oblaky zvířeného prachu. Hlavními nedostatky letounů A-10A jsou náročnost na pilotáž v přízemních výškách, zejména v kopcovitém terénu, omezené možnosti vedení bojové činnosti za ztížených povětrnostních podmínek a značná přetíženost osádky za letu v malých výškách, což ztěžuje vyhledání cíle a jeho ničení.

Na základě celé řady zkušebních úkolů došli američtí vojenští odborníci k zá-

věru, že účinnost ničení obrněných cílů protivníka lze zvýšit vytvořením smíšené protitankové letecké skupiny. Skupinu může tvořit 5 vrtulníků AH-1S, 3 až 4 vrtulníky OH-58 a 4 až 5 letounů A-10A. Je určena k zabezpečení přímé letecké podpory jednotek pozemního vojska do hloubky 60 km od čáry dotyku.

Úkolem průzkumných vrtulníků OH-58 je zjistit rozmístění prostředků PVO v bojové sestavě protivníka a směr pohybu tanků. Údaje předávají jejich osádky osádkám bitevních vrtulníků AH-1S a letounů A-10A. Při další činnosti zabezpečují přesné navedení letounů a vrtulníků do prostoru cíle a provádějí klamnou činnost.

Hlavním úkolem bitevních vrtulníků a letounů je ničení prostředků PVO, tanků, BVP a obrněných transportérů protivníka.

Na základě společných cvičení byly stanoveny tři hlavní způsoby vedení bojové činnosti smíšenou protitankovou leteckou skupinou:

- postupné údery na cíle,
- současný úder na jeden cíl,
- současný úder na několik cílů.

Při **postupných úderech** je skupina rozdělena na tři letové sledy. V prvním sledu přilétají k cíli průzkumné vrtulníky, z výšky 200 až 300 m vedou průzkum a za hranici účinného dosahu prostředků

PVO protivníka zahajují klamnou činností. Do prvního sledu mohou být začleněny 2 bitevní vrtulníky, jejichž hlavním úkolem je ochrana skupiny a ničení cílů, které se demaskují palbou. Ve druhém sledu se skrytě přibližují k cíli další 3 bitevní vrtulníky, palbu na cíl zahajují ze vzdálenosti 3000 m a z výšky 8 až 20 m, ničí především prostředky PVO, tanky a BVP. Ve třetím sledu dvě dvojice letounů A-10 A z výšky 90 až 200 m ničí řízenými střelami Maverick a palbou palubních kanónů prostředky PVO a tanky. Každá dvojice letounů provádí několik ztečí z různých směrů. Letouny i vrtulníky odpalují řízené střely na cíl ze vzdálenosti větší jak 500 m za hranici účinného dosahu prostředků PVO v bojové sestavě protivníka.

Při současném úderu na jeden cíl se nachází skupina v prostoru cíle prakticky společně, průzkumné vrtulníky provádějí demonstrační činnost a poutají palbu prostředků PVO na sebe, bitevní vrtulníky a letouny ničí prostředky PVO, tanky a ostatní obrněná vozidla. Protivníka napadají z týlu bojové sestavy a z boků. Při tomto způsobu vedení bojové činnosti je nutná dokonale propracovaná součinnost vrtulníků a letounů co do rozdělení výšek a cílů. Činnost celé skupiny v prostoru cíle trvá do 15 minut.

Při současném úderu na několik cílů zahajují činnost průzkumné vrtulníky společně s vrtulníky AH-1S. Průzkumné vrtulníky upřesňují polohu a činnost protivníka a bitevní vrtulníky ničí pouze prostředky PVO. Letouny A-10 A současně se zahájí palbou vrtulníků AH-1S zahajují ničení tanků a BVP. Po odletu letounů pokračují bitevní vrtulníky v ničení dalších cílů. Činnost vrtulníků v prostoru cíle trvá 25 minut, letounů do 10 až 15 minut.

Podle názorů specialistů amerického vojenského letectva je základním předpokla-

dem úspěšné činnosti smíšené protitankové letecké skupiny dokonalá součinnost mezi osádkami letounů a vrtulníků a jednotkami pozemního vojska, v jejichž prospěch skupina působí. Činnost skupiny řídí představitel vojenského letectva určený velitelem leteckého svazu, který společně s velitelem podporovaného svazu pozemního vojska sestavuje plán činnosti skupiny k zabezpečení úkolů přímé letecké podpory. Odpovídá za včasné a přesné předání úkolů veliteli skupiny a za organizaci součinnosti při vedení bojové činnosti.

Zasazením smíšené protitankové letecké skupiny proti tankovým jednotkám protivníka se má zvýšit účinnost ničení tanků 2krát až 4krát a ztráty vrtulníků a letounů se mají snížit o 50 %. K zabezpečení úspěšné činnosti skupiny musí však specialisté vojenského letectva doložit celou řadu problémů, zejména nedostatečnou připravenost představených leteckých návodců pro řízení činnosti skupiny v bojovém prostoru, nízkou vycvičenost osádek letounů a vrtulníků pro vedení společné bojové činnosti, nevyhovující spojení letounů a vrtulníků s pozemními řídicími stanovišti v malých výškách a některá bezpečnostní opatření při společné bojové činnosti.

Smíšená protitanková letecká skupina se má stát, podle názorů západních specialistů zveřejněných v zahraničním tisku, bojovým uskupením schopným s vysokou účinností ničit tankové jednotky protivníka a vytvářet tak podmínky pro úspěšnou činnost pozemních jednotek v případě vzniku ozbrojeného střetnutí. Zdokonalování výzbroje a taktiky bojového použití letounů a vrtulníků je dalším důkazem zvyšování tempa zbrojení v oblasti konvenčních zbraní a snahy USA o získání převahy nad Sovětským svazem a jeho spojenci.